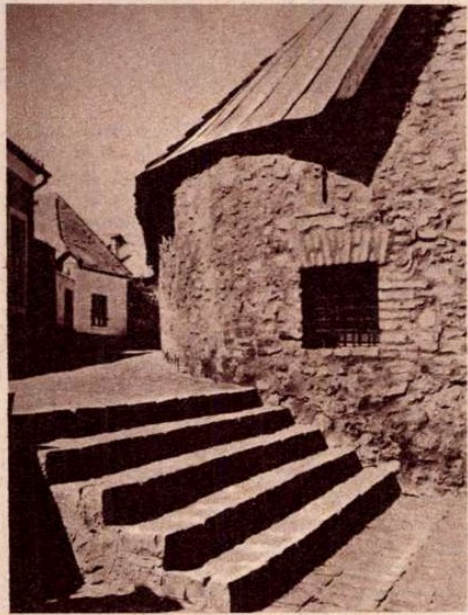

A „MŰEMLÉK ŐRJÁRAT” nyertesei

Az Express Ifjúsági és Diák Utazási Irodával közösen meghirdetett fotópályázatunk első fordulójára szép számban érkeztek fényképek szerkesztőségünkbe. A legtöbb pályázó, felhívásunknak meg-

jellegzetes szentendrei utcakép. Az előtérben lépcsős sarokház (Hajdinyák Gyula felvétele)

felelően, gépeivel olyan műemlékeket örökített meg, amelyek kevésbé ismertek ugyan, de érdemesek arra, hogy az országban utazgató fiatalok jártukban-keltükben megnézzék.

Sok felvétel — ha művészi színvonalon is — általánosan ismert műemlékeket ábrázol, ezek, sajnos, nem felelnek meg pályázati felhívásunk feltételeinek. A zsűri ezekkel szemben azokat a fényképeket részesítette előnyben, amelyek talán technikailag nem a legkifogástalabbak, de témájukban jobban megfelelnek „Műemlék őrjárat”-unk céljának.

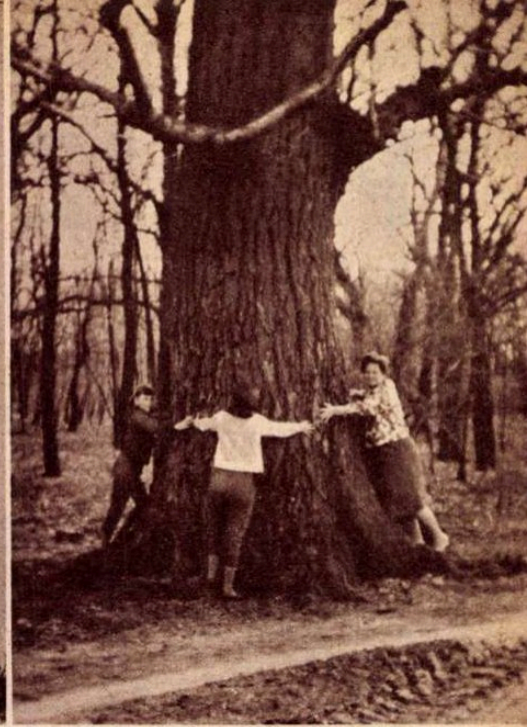
Ezeknek a szempontoknak a figyelembevételével adott ki a zsűri díjakat. Első díjjal, 6 napos moszkvai társasutazáson való részvétellel Kun Margit (Szeged, Árvíz u. 20.) olvasónkat részesítette. Rajta kívül 5 pályázót (Csató Lászlót, Oroszlány, Mátyás kir. u. 2.; Donáth Anikót, Bp., XIV., Torontál u. 54/b.; Endrődi Istvánt, Bp., VI., Dózsa György út. 100.; Hajdinyák Gyulát, Bp., VII., Rákóczi út 86. és Irk Ferencet, Bp., XI., Zámori u. 18.) az Express kétnapos program keretében elviszi a Szegedi Szabadtéri Játékok július 29-i „Hamlet” előadására.

A nyerteseknek az utalványokat postán küldjük el.

Minden kedves Olvasónknak kellemes nyári pihenést, élményekben gazdag utazásokat kívánunk, amelyeken újabb alkalmak nyílnak majd hazánk műemlékeinek lefényképezésére is. Hiszen pályázatunk is folytatódik, s augusztus 31-ig várjuk az újabb fényképeket.

Már végleg nem fog a múlt század végén épített dorozsmai szélmalom ● Rózsa Sándor fája Ásotthalom határában. Kétféle monda él róla a környéken. Az egyik szerint: egyszer pandúrok üldözték Rózsa Sándort, aki erre a fára kapaszkodott fel, a terebélyes korona elrejtette üldözői elől. A másik monda szerint Rózsa Sándor egy vékony faágat használt ostornak. Egy alkalommal ezen a helyen leszurta a földbe, amiből ez a fa nőtt volna ki (Kun Margit felvételei)

„Műemlék őrjárat”-unkon minden 30 éven aluli olvasónk részt vehet az ország kevésbé ismert műemlékeiről készített fényképeivel.

Hivatásos fotósok a pályázaton nem vehetnek részt.

A második forduló fődíja: 6 napos moszkvai társasutazáson való részvétel a november 7-i ünnepségek idején. Öt második díj: 2+1 napos utazás (2 nap Magyarországon, 1 nap Szlovákiában) szeptember, október, november hóna-

pokban. Öt harmadik díj: részvétel a decemberi kétnapos Mátrai Koktélon.

A fényképeket legalább 13x18 cm-es méretben, rövid magyarázó szöveggel el látva, a pályázó nevének, lakcímének, életkorának feltüntetésével az alábbi címre kell küldeni:

„Világ Ifjúsága” szerkesztősége
Budapest, V., Nádor u. 15.

A borítékra írjuk rá: „Műemlék őrjárat”

LAPOZGATÁS

Hegedűs Géza: Vasbordájú szentek

Az angol történelemnek legjelentősebb, a világtörténelemnek is egyik legkiemelkedőbb eseményét, az angol polgári forradalmat mutatja be az író. A regény főhőse — tulajdonképpen az ő életén keresztül ismerjük meg a korszakot — Oliver Cromwell, a vasbordások seregének vezére. Kik és milyen emberek voltak a vasbordások? Mit akartak és miért küzdtek? Kik voltak az ellenfeleik? Hogyan került a parlament elé Stuart Károly főbenjáró pere, mely hat napon át tartott, s hogyan következett be a történelemben az addig példátlan eset: „1649 január 30-án... egy király, aki saját hite és a közhiedelem szerint Isten kegyelméből uralkodott, a feltámadt nép ítélete folytán a nép színe előtt a vérpadra lépett, és a hóhér fejét vette.”

A kor nagy művészei közül megismertem Miltonnal, „az államférfivá változott költőtudóssal”, s találkozunk a regényben Van

Dyck-kal is. Végigkísérjük a polgárok érdeke szerint kiformált angol állam létrejöttét, megismerjük sajátosságait. S mi történt a nagyszerű ember, Oliver Cromwell halála után? Erre is feleletet ad a könyv.

(Móra Könyvkiadó)

Ebred a dzsungel

Öt vadászíró (Bíró Lajos, Damaszkín Arzén, Torday Emil, Vojnich Oszkár, Kittenberger Kálmán) tizenöt elbeszélését tartalmazza a könyv. Egzotikus tájakra, féltelmes nagyvadak világába vezetik el olvasóikat: Új-Guinea őserdeibe, a paradicsom-madarak hazájába; az ereszényes emlősök közé. Megtudjuk, hogyan fogják az óriáskigyókat, milyen az elefánt-kibokó- (víziló) és oroszlanvadászlat, milyen izgalmas kalandokban van részük a vadászoknak a rinocéroszal, orrszarvúval és az assami tigrissel.

(Móra Könyvkiadó)

Lengyel Balázs: A szebeni fiúk

Ez a könyv a magyar történelem egyik legnagyobb korszakába vezet el olvasóit, az

1848-as szabadságharc idején játszódik. Főhősei gyermekek, akik természetesen nagyon szerettek játszani, de a körülmények, a tragikus és dicsőséges események szinte egyik napról a másikra felnöttek, felelősségteljesé érelik őket. Nagyon jelentős segítséget nyújtanak Bem tábornoknak, a legendás hírű Bem apóknak. Megjelenik előttünk — ha csak villanásnyira is — Petőfi alakja is. Sok hiteles történelmi ismerettel gazdagodunk a könyv elolvasásakor, mégis egyik legkedvesebb és legmaradandóbb élmény a műből kicsendülő igazi barátság, továbbá Anikó és Bódi egymás iránti vonzalmának kibontakozása, az első „szerelem” lírai ábrázolása, sejtetése.

A mű főeseménye Nagyszeben elfoglalása. Az író megtalálja a módját, hogy közben bemutatassa a politikai állapotokat, a király és a kormány tevékenységét, mely a nemzetiiséget a szabadságharcok ellen lázította. Bem tábornoknál kívül több hiteles történelmi személy is szerepel az írói képzelet alkotta hősköni kívül.

(Móra Könyvkiadó, Delfin Könyvek)

Emmanuil Kazakevics: A két füzet

A korán elhunyt kitűnő szovjet író dédelgetett tervéből — a nagy Lenin-regényből — csak ez a finom művű kisregény, „A két füzet” maradt meg. Páratlan művészi tömörséggel formálja meg benne Lenin alakját a nagy októberi forradalmat megelőző viharos időszakban, razivi tartózkodása idején. Sok apró részletadatból, feljegyzett vagy elképzelt gesztusból festi meg azt a portrét, amely Lenin műveit és a kortársak visszaemlékezéseit olvasva bennünk is mindinkább kialakul: a roppant egyszerű, közvetlen és figyelmes, töprengő és vitázó, ám a cselekvés pillanatában megingathatatlanul határozott, nagy forradalmár.

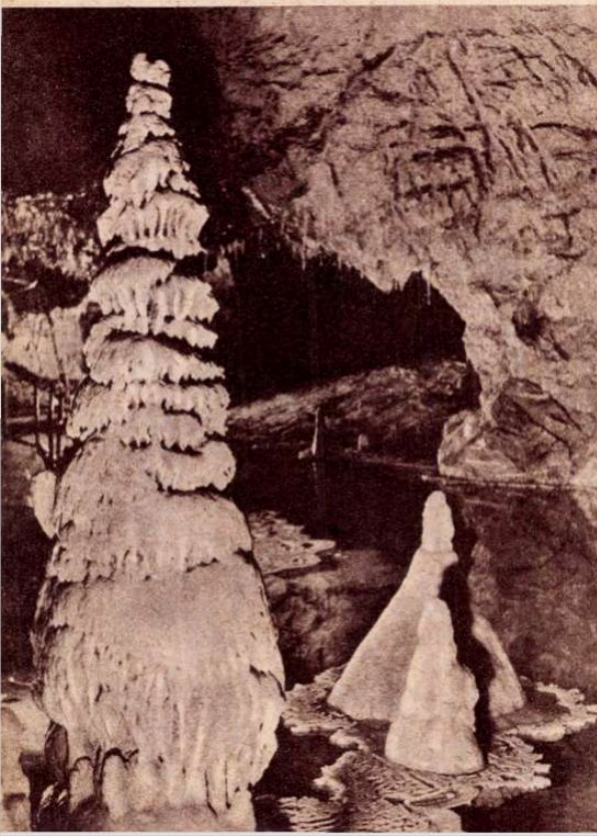
Az író másik fő témája a sorsdöntő, nagy honvédó háború. Személyes élményei adtak gazdag anyagot a háborús írásainak, és ihlettek első nagyszerű kisregényét, a „Csillag”-ot is. A szovjet háborús irodalom egyik remeke ez a könyv.

(Európa Könyvkiadó)

INTERJÚ A FÖLD ALATT

Mintha valami hárfá pendülne... De a következő másodpercben már az orgona hangját véli hallani az ember... Közelebb érve csodálatos cseppkőorgona

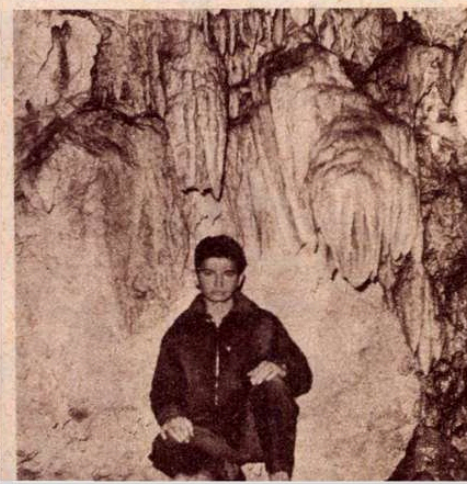
A cseppkőbarlang egyik részlete: cseppkőpagoda a Kék-tó partján

táru a szem elé. Megszólaltatója egy fiatal, alig 17 éves, bőrnadrágos, sportingos fiatalember. Foglalkozása: idegenvezető. Idegenvezető, kalauz Csehszlovákia talán legszebbnek mondható cseppkőbarlangjában. Demánova mellett az Alacsony-Tátra északi mészkőtakarójában találjuk ezt a barlangrendszert, amely 21 km hosszú és egyik ága jegesbarlang.

— Sokan úgy vélik — magyarázza kifogástalan magyarsággal Ladislav Hercog, idegenvezetőnk —, hogy a XX. században már vége a Föld felfedezésének. Pedig ez a barlang is bizonyítéka annak, hogy bátor kutatók napjainkban is egyre gyakrabban hatolnak be a föld mélyébe, és sok újat fedeznek fel az emberiség számára. Nem is olyan régen egy termé-

Egy kis pihenő a barlangban, a képen: Ladislav Hercog, a három nyelven beszélő idegenvezető

szetet kedvelő tanító fedezte fel a mi barlangunkat.

Miközben tovább haladunk, emeletről emeletre, nemcsak a barlanggal, hanem kisérlőnkkel is megismerkedünk. Kiderül, hogy rövid idő alatt ismert meg ennek a csodálatos föld alatti világnak a történetét, kiemelkedő nevezetességeit, megannyi érdekességét.

Miként választotta ezt a pályát? — kérdezem.

— Tulajdonképpen eddig is „kalauz” voltam — mondja mosolyogva. — Kocsikísérő. De már gyermekkoromban vonzódtam az érdekes helyek, a föld titkai, a természet iránt. Amíg a teherautóval száguldoztunk, sokszor ábrándoztam arról, hogy mennyi érdekesség lehet még a természetben azonkívül, amit a kocsis ablakából naponta látok. Idegenvezetői tanfolyamra jelentkeztem. Felvettek. Sikeresen elvégeztem, és most itt vagyok.

Itt van és naponta többször, több nyelven mesél a látogatóknak erről a világviszonylatban is nevezetes barlangról. Csoportunkat is minduntalan meg-meg állítja: hol egy delfin fejre emlékeztető, hol egy medve alakú cseppkőre hívja fel figyelmünket. Majd Janašek, a híres zenészerző nevére emléti, aki egy napot és egy éjszakát töltött itt lent, teljes sötétségben, hogy ihletet, gondolatot gyűjtsön egy új mű megkomponálásához. Másnap, amikor feljött a szabadba, hozzákezdett a cseppkővek zenéjének leköttázásához.

A következő pillanatban Ladislav már arra biztat bennünket, az „Express turistáit”, hogy nézzünk bele a „Varázs-tóba”, mert akkor a monda szerint 20 évet fia-

talodik az ember... A Tükör-kútnál pedig tréfásan jegyzi meg, hogy ezer centiméter mély... Ezer centiméter — mondja. Nem 10 métert említ, mert kedvenc barlangjának, munkaterületének jelentőségét ezzel is hangsúlyozni akarja. Végül, búcsúzóul arra biztat, hogy ne feledjünk a Gyemenoka folyó vizébe dobni egy pénzdarabot, mert aki ezt teszi, állítólag rövidesen viszontlátja ezt a helyet. A cseppkőből formálódott „pletykás nő nyelve” alatt pedig arra kér, nyelvtudásának tökéletesítése céljából írjuk meg levelezési szándékát. Íme: Ladislav Hercog, DEMÁNOVA, Jaskyná Slobody, p: Lipt. Mikuláš, Csehszlovákia. Szívesen levelezne orosz, magyar és szlovák nyelven bármilyen témáról. Még csak annyit: nagyon kedveli a zenét, — s természetesen a természetet — és szabadidejében a könyveknek és a súlyemelésnek hódol.

Zs. M.

MEGJELENT

a Füles Kiskönyvtára
kiadásában

DUPLA VAGY SEMMI

41 oldal keresztretjévény,
sok száz egyéb rejtvény,
20 000 forintos pályázat

100 oldal

Ára: 5 forint